

ਜੱਜ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲ

ਸੁਪਰਮੈਂ ਕਰੋਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਬਾ ਆਰ ਗਵਾਈ ਨੂੰ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਵਿਪੁਲ ਮਨੂੰ ਭਾਈ ਪੰਚੋਲੀ ਤੇ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਆਲੋਕ ਅਗਾਧੇ ਨੂੰ ਸੁਪਰਮੈਂ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਵਜੋਂ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ। ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਸੁਪਰਮੈਂ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਾਲੇਜੀਆਮ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਰੋਪਦੀ ਮੁਗੂ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਪਰ ਜਸਟਿਸ ਪੰਚੋਲੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਵਿਵਾਦ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਮੈਂਬਰੀ ਕਾਲੇਜੀਆਮ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਜਸਟਿਸ ਬੀਵੀ ਨਾਗਰਤਨਾ ਜਸਟਿਸ ਪੰਚੋਲੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਤ ਇਤਿਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਪਰਮੈਂ ਕੋਰਟ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਅਪਲੋਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਵੀ ਗੱਲ ਬਾਹਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਸੂਤਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਮੁਤਾਬਕ ਜਸਟਿਸ ਨਾਗਰਤਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਸਟਿਸ ਪੰਚੋਲੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਕ੍ਰਮ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਹੇਠਾਂ ਹਨ। ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ 57ਵੇਂ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਈ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਹਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੁਪਰਮੈਂ ਕੋਰਟ 'ਚ ਹਨ। ਤੇਜ਼ਾ ਜੱਜਾਂ ਲਾਉਣ ਨਾਲ ਖੇਤਰੀ ਸੰਤੁਲਤ ਵਿਗੜੇਗਾ। ਸੁਪਰਮੈਂ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਸਟਿਸ ਨਾਗਰਤਨਾ ਨੇ ਖਬਰਦਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਉਲਟ ਅਸਰ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਕਾਲੇਜੀਆਮ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਵੀ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗੀ। ਜਸਟਿਸ ਨਾਗਰਤਨਾ ਨੇ ਮਈ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਸਟਿਸ ਪੰਚੋਲੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਇਤਿਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਕਾਲੇਜੀਆਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਜੱਜਾਂ ਜਸਟਿਸ ਐਨ ਵੀ ਅੰਜਾਰੀਆ ਨੂੰ ਸੁਪਰਮੈਂ ਕੋਰਟ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਜਸਟਿਸ ਨਾਗਰਤਨਾ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਹੈਰਾਨੀ ਜਤਾਈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਸਟਿਸ ਪੰਚੋਲੀ ਦਾ ਨਾਂਅ ਫਿਰ ਕਿਵੇਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਂਦਾ ਹੈ। ਜਸਟਿਸ ਨਾਗਰਤਨਾ ਨੇ ਇਹ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਵੀ ਕਹੀ ਕਿ ਜਸਟਿਸ ਪੰਚੋਲੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅਕਤੂਬਰ 2031 ਤੋਂ ਮਈ 2033 ਤੱਕ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਸੰਸਥਾਨ ਦੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਲੇਜੀਅਮ ਵਿੱਚ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਸਟਿਸ ਸੁਰੀਆਕਾਂਤ, ਜਸਟਿਸ ਵਿਕਰਮਨਾਥ, ਜਸਟਿਸ ਜੇ ਕੇ ਮਹੇਸੂਵਰੀ ਤੋਂ ਜਸਟਿਸ ਨਾਗਰਤਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਇੰਦਰਾ ਜੈਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਜਸਟਿਸ ਪੰਚੌਲੀ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਤਿੰਨ ਮਹਿਲਾ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸੁਨੀਤਾ ਅਗਰਵਾਲ, ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਜੱਜ ਰੇਵਤੀ ਮੋਹਿਤ ਡੇਰੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਜੱਜ ਲਿਸਾ ਗਿੱਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 2021 ਵਿੱਚ ਜਸਟਿਸ ਹਿਮਾ ਕੌਹਲੀ, ਜਸਟਿਸ ਬੀਵੀ ਨਾਗਰਤਨਾ ਤੇ ਜਸਟਿਸ ਬੇਲਾ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਵੀ ਮਹਿਲਾ ਜੱਜ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਜਦਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਚਾਰ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ 28 ਜੱਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਗਰਤਨਾ ਹੀ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਜੱਜ ਹਨ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਲੇਜੀਆਮ
ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਹੀ ਬਿਹਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਤੌਰ
ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤ
ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸਵਾਲ ਉੱਠ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਣ
ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲੇਜੀਆਮ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਸੰਦੀਦਾ ਜੱਜਾਂ ਦਾ
ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਵਿਗੇਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦਮ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਨਾ
ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਪਸੰਦੀਦਾ ਜੱਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਵਾ ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਜਨੀਅਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ। ਜਸਟਿਸ ਨਾਗਰਤਨ

અનુભૂતિ કે ચેતના

ਹੋ ਜਾਣੇ ਸੀ ਮੇਰੇ ਜਿਹੇ ਲੋਕ ਪਾਗਲ,

ਫਸਬੁਕ ਨਾ ਅਗਰ ਈਜਾਦ ਹੁੰਦੀ।
ਜਹਿਰ ਮਨਾਂ ਦੀ ਇੱਥੇ ਜੇ ਨਿਕਲਦੀ ਨਾ

ਵਿਹਲੀ ਦੁਨੀਆ ਪੱਕੀ ਬ
ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਜੇ ਪੁਰੀ ਭੜਾਸ ਅੰਦਰ,

ਤਿੜਕ ਗਈ ਸਮਾਜੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹੁੰਦੀ।
ਇੱਟਰਨੈੱਟ ਦੇ ਗੱਸਿਆਂ ਨਾਲ ਬੰਨੀ,

ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਫਿਰਦੀ ਅੱਜ ਆਸ ਅੱਲਾਦ ਹੁੰਦੇ
 ਹਰ ਯੰਤਰ ਦੇ ਫਾਇਦੇ, ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦੇ,
 ਡਿਜੀਟਲ ਨੂੰ ਸੋਚ ਕੇ ਹੱਥ ਪਾਇਓ।

ਗਵਾਨੇ ਨੂੰ ਨੱਸ ਪਾਇਓ।

ਇੰਡੀਆ ਬਦਲਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਕਿਧਰੇ ਆਪਣਾ ਵਰਤਮਾਨ ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਤਾਂ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਤਿਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਉਹ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਨੇਕ ਤੇ ਉਸਾਰੂ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਦੇ ਹਨ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਸਦਾ ਹੀ ਨਮਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਉਹ ਲੋਕ, ਜੋ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਸ ਵਿਚਲੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸੇ ਸੇ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣਾ ਵਰਤਮਾਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਸੁਆਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਤੀਜੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕ ਉਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਾਅਰਬ ਲਈ ਬਦਲ ਕੇ ਜਾਂ ਤੌੜ-ਮਰੋੜ ਕੇ ਇਕ 'ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ' ਰਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਭਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਬੀਤੇ ਗਿਆਰਾਂ ਵਰਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਤੀਜੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਪਤ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਿਰਜਣ ਦਾ ਕੰਮ ਬੜੇ ਹੀ ਸ਼ਾਤਗਾਨਾ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਣਾਲੀ ਨਾਲ ਜੜੀ ਉਘੀ ਸੰਸਥਾ ਐਨ ਸੀ ਈ ਆਰ ਟੀ ਭਾਵ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੇਂਸਲ ਆਫ ਐਜ਼ੋਨਸ਼ਨਲ ਸਿਸਟਸ ਐੰਬ੍ਰ

ਗ ਨੂੰ ਨੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਗ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨੇ ਗਠਬੰਧਨ ਕਰਕੇ ਪੱਥਰੀ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਕਸਮੀਰ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੀ ਬਣਾਈਆਂ ਸਨ। ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ, ਪੰਡਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਇਸ ਥਿਊਰੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਸੰਖਾਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ, ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜਾਦੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਿਦਿਆਂ ਲਾਠੀਆਂ ਖਾਪੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਕੱਟੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਆਰ ਐਸ ਅੈਸ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਢੱਣ ਵਾਲੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ 'ਜਨ ਸੰਘ' ਨਾਮਕ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸੈਲੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਸੀ। ਜਨਸੰਘੀ ਆਗੂ ਵੀਰ ਸਾਵਰਕਰ ਬਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ 'ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ' ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਸਾਵਰਕਰ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲੋਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਨੀ ਸੀ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅੰਤਰੇਸੀ ਵੈਸ਼ ਵਿਸ਼ ਬਾਰੂਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਭਾਜਪਾ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਆਰ ਐਸ ਅੈਸ ਨੂੰ 'ਮਹਾਨ', 'ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਵਾਲਾ' ਅਤੇ 'ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ' ਸੰਗਠਨ ਤੇ ਸਾਵਰਕਰ ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ 'ਵੱਡੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ' ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਹੈ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਜਗਤ ਦਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਵਰਗ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਇਸ 'ਮਿਸ਼ਨ' ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਮਦਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਰ ਐਸ ਅੈਸ ਜਿਹੇ ਕੱਟੜ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਕੇਂਦ ਉੱਚਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਵਾਇਦ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਇਹ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਾਵਰਕਰ ਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਮਹਾਨ 'ਦੇਸ਼ ਭਗਤ' ਐਲਾਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਿਰਦਰ ਮੌਦੀ ਨੇ ਆਰ ਐਸ ਅੈਸ ਨੂੰ 'ਐਨ ਜੀ ਓ' ਭਾਵ 'ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਗਠਨ' ਆਖ ਕੇ ਉਕਤ ਅੰਦੇਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਮੁੱਢਲੀ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸੇਣਾ ਸਾ ਤੁ ਲਲਾ ਗਿਆਂਕਾ ਝਜ ਵਚੁ ਭਾਉਡਾ
ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਭਰੋਸਾ
ਦਾਅਇਆ ਸੀ। ਇਤਿਹਾਸ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸਾਵਰਕਰ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼
ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਇਆਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ
'ਚੰਗੀ ਰਾਸ਼ੀ' ਵਾਲੀ ਮਹਿਨਾਵਾਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਵੀ ਉਸ
ਨੂੰ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ 'ਇਤਿਹਾਸਕ ਕੌੜਾ
ਸੱਚ' ਹੈ ਕਿ ਆਰ ਐਸ ਐਸ ਨੇ ਡਾ ਬੀ ਆਰ
ਅਬੇਡਕਰ ਵੱਲੋਂ ਤੁਅਾਰ ਕੀਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ
ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਰੇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵੀ ਕੀਤੇ ਸਨ
ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਵੀ ਸਾਜ਼ੀਆਂ ਸਨ।
ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲਣ ਦੇ 53 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵੀ
ਆਰ ਐਸ ਐਸ ਦੇ ਹੈਂਡਕੁਆਰਟਰ 'ਤੇ ਤਿੰਗਗਾ
ਨਹੀਂ ਲਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਇਕ ਲੋਕ
ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪਿਤਾ
ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨੌਜੁ
ਰਾਮ ਗੌਂਡੇਸ਼ ਆਰ ਐਸ ਐਸ ਵਿਚਾਰਪਾਰ ਪੱਖੀ ਹੀ
ਸੀ ਤੇ ਐਸ ਵੀ ਕੋਈ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਜਾਂ ਆਰ ਐਸ
ਐਸ ਦਾ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਨੱਥ ਰਾਮ ਗੌਂਡੇਸ਼ ਨੂੰ 'ਕਾਤਲ'
ਜਾਂ 'ਅੱਤਵਾਦੀ' ਆਖ੍ਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਪੁਕਾਰਦਾ।

ਅਜੇਕੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਕੌੜਾ ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ
ਗੱਲ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੱਥ ਦੀ ਪਾਸਾਂ ਦੀ ਗੱਲ

संपरक : 97816-46008

ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਗਦਰੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਦੱਲਤਪੁਰ

ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਘੁਣ ਵਾਂਗ ਖਾ ਰਹੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲੈਣ ਦੀ ਆਦਤ

ਭਾਵੇਂ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਲਾਣੇ-ਫਲਾਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ , ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਘਾਟ ਜ਼ਰੂਰ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਮਹੱਤੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਧਰਮਿਕ ਸੋਸਣ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਜਦੋਂ ਵੀ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋ ਕੇ ਪੜਤਾਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਭ ਅੱਛਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਹੀ ਲੋਕ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਕਰਿ ਸਕਦੇ।

ਫਿਰ ਵੀ ਦੁਨੀਆ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਮਹੱਖਤਾ ਦੀ ਹਰ ਪੱਖ ਤੋਂ ਕਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇਥੋਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਤੱਤੀਕੀ ਕਰਨ, ਧਰਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ, ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦੇ ਹਰ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਪਰਖ-ਪੜ੍ਹਚੌਲ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਗਲਤ ਨੂੰ ਗਲਤ ਕਹਿਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਲੋਕ ਹਿਤ ਨਮਾਈਦਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਚੋਣ ਕਰਨੇ ਗਲੀਆਂ 'ਤੇ ਬਿਛਾਉਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਸਿੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੀਡਰ ਜਾਂ ਨਮਾਈਦਿਆਂ ਦੀ ਹੋਣੀ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਹੀ ਦਲਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਕੈਦ ਹੋ ਕੇ ਪ੍ਰਿੰਮ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮਕਾਨ, ਕੋਠੀ, ਜ਼ਮੀਨ ਖ਼ਰੀਦਣੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ, ਪਾਂਚੀਂ ਦੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਬਦਲੀ ਕਰਵਾਉਣੀ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਫਰ ਲਈ ਟਿਕਟ ਬੁੱਕ ਕਰਾਉਣੀ ਹੋਵੇ, ਟੱਕਿਆਂ ਨੂੰ ਸੋਚ ਕੇ ਮੈਂ ਮਾਹਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਲੋਕ ਕਿਸ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਾਂਏ ਹਨ ਇਹਾਂਗਾਂ ਦੇ ਸੰਦਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਮੋਟੀਆਂ ਦਾ ਲਾਲੀਆਂ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਖਾਧਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਥੋਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੜ੍ਹ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮਿਗਦ ਹਨ।
ਪਰਤੀ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਥੋਂ ਦੀ ਜਨਤਾ ਅੂਪੂਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵੀ ਗੁਜ਼ਾਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਦੀ, ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਨਹੀਂ, ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਤ ਮੁੱਖ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਕਰਾਉਣਾ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਟਿਕਟ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ, ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਕਮਾਉ ਸੀਟ ਜਾਂ ਕਮਾਉ ਸ਼ੇਸ਼ਨ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦਾ ਠੇਕਾ ਜਾਂ ਟੈਂਡਰ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ, ਸ਼ਾਬਾ ਆਦਿ ਦੇ ਕਮਾਉ ਠੇਕੇ ਲੈਣੇ ਹੋਣ, ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਰੂਟ ਪਾਰਿਆਂ ਲੈਣੇ ਹੋਣੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ। ਜਿਆਂ ਹਵੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਤਾਲਾ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਨਿਤ ਮੁੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਲੱਗ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣ, ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ? ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਸੱਚ ਲਿਖਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ, ਈ ਡੀ ਅਤੇ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਵਰਗੀਆਂ ਪੜ੍ਹਤਾਲ ਏਜੰਸੀਆਂ ਤੋਂ ਝੂਠੇ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਹੋ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਲਾਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵਸੂਲ ਹੋਣਗੀਆਂ।

